herpy

AGAMER

Kimberley Bearded Dragon

Pogona microlepidota

Pogona microlepidota er en stor, dagaktiv skægagam med et lille, smalt hoved, en bred, flad krop og flere rækker store pigge langs kroppens sider. Den lever kun i den nordvestlige del af Kimberley i Western Australia, og der findes næsten ingen pasningserfaringer. Vejledningen bygger på de nærmeste slægtninge.

Familie: Agamidae Tidligere navn: *Amphibolurus barbatus microlepidotus; Amphibolurus microlepidotus; Uxoriousauria microlepidota*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**45-55 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende og gravende**
Biotop	**Savanne**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**150 × 60 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-37 °C**
Hotspot	**40-45 °C**
Temperatur, nat	**18-24 °C**
Luftfugtighed	**30-60 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 3
Kost	**Insekter og planter**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**5-19 æg**
Inkubation	**58-64 dage** ved 29 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES eller i EU's bilag, så der kræves ingen CITES-papirer. Ingen agamer står på den danske liste over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015), og arten er ikke på EU's liste over invasive arter.

Om arten

Pogona microlepidota er en stor skægagam med et forholdsvis lille og smalt hoved og en bred, stærkt fladtrykt krop. Fra *Pogona minor* adskiller arten sig ved tre til fem rækker store pigge langs kroppens sider i stedet for én række små. Skægget er lidt kraftigere end hos *P. minor* og når længere ind under struben. Ryggen er mat gulbrun til gråbrun med svage, smalle tværbånd, siden af hovedet og halsen er sortgrå, og halen er gråbrun med smalle, lyse bånd.

Voksne dyr er 15-18 cm fra snude til kloak, og halen er omkring dobbelt så lang som kroppen, så den samlede længde er 45-55 cm. Kroppen er dog slankere og lettere end hos *Pogona vitticeps*. Vægt og levealder er ikke dokumenteret; levealderen i boksen er lånt fra slægtningene.

Arten blev beskrevet i 1952 af Ludwig Glauert som en underart af *Amphibolurus barbatus* og blev i 1982 flyttet til *Pogona* som selvstændig art. Artsnavnet kommer af græsk og betyder "med små skæl".

Udbredelse og levested

Pogona microlepidota lever kun i den fugtigere nordvestlige del af Kimberley i Western Australia, fra Napier Broome Bay mod sydvest til Prince Regent River, inklusive Mitchell-plateauet og Bigge Island. Typelokaliteten er Drysdale River Mission, i dag Kalumburu. Der er også enkelte fund længere mod syd i King Leopold Ranges. Udbredelsen er lille, og arten er kun registreret få gange.

Længere mod sydvest, i den tørre vestlige Kimberley, lever *Pogona mitchelli*.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

Pogona microlepidota lever i skovland i et tropisk klima, der er mere fugtigt end hos de øvrige skægagamer. Området ved Kalumburu ligger omkring 14-15 grader syd for ækvator, og året deles i en våd og en tør årstid, med varme dage hele året.

Det er ikke dokumenteret, hvad arten æder, eller hvordan den yngler i naturen. Slægtens arter æder insekter og en mindre del plantedele, og det gælder formentlig også her. *Pogona microlepidota* er dagaktiv og lever på jorden og i lav vegetation.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Pogona microlepidota*, og arten er ikke beskrevet fra fangenskab. Tallene for terrarie, temperatur, fugt, lys, foder, æglægning og levealder er lånt fra *Pogona mitchelli*, *Pogona minor* og *Pogona vitticeps*. Australien tillader ikke eksport af vilde krybdyr, og arten holdes næppe uden for Australien.

Et enkelt voksent dyr skal have et terrarie på mindst 150 × 60 × 60 cm, og mere plads bliver brugt, fordi arten er stor. Terrariet skal være godt ventileret med et låg eller net. Gulvplads er vigtigere end højde, fordi arten lever på jorden og graver.

Indret med en flad solplads af sten eller træ under lamperne, mindst to gemmesteder (et i den varme og et i den kølige ende), lave grene og stabile stabler af flade sten. Bunden skal kunne graves i: et mindst 10 cm tykt lag af finkornet sand blandet med ren muldjord, fx 60 % sand og 40 % muldjord. Fast bund som uglaserede fliser eller skiferplader er et alternativ til unge og syge dyr. Kalksand, knuste nøddeskaller og bark er uegnede, fordi de kan give forstoppelse, hvis de sluges. Fjern afføring dagligt, og skift løs bund helt hver 3.-6. måned.

Hold dyrene hver for sig. Hannerne er territoriale, og voksne og unge dyr skal altid være adskilt.

Læs mere: Varme og temperatur

TEMPERATUR

Opvarm med mindst to halogenspots over solpladsen. Overfladen dér skal være 40-45 °C målt med et infrarødt termometer, og den varme plet skal være mindst lige så stor som hele dyret. Luften i terrariet skal ligge på 24-37 °C, varmest i solpladsens ende og køligst i den modsatte. Overfladen i den kølige ende skal være 25-29 °C.

Brug et infrarødt termometer til overfladerne og et digitalt termometer med føler til luften, og mål først, når lamperne har været tændt i omkring tre timer.

Om natten må temperaturen falde til 18-24 °C. Slut lamperne til en termostat med føleren i den kølige ende, så de slukker, hvis den kølige side kommer over 37 °C.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 30-60 %, målt i den kølige ende. Arten kommer fra et fugtigere klima end de øvrige skægagamer, men terrariet skal stadig kunne tørre op: stillestående, våd luft og våd bund giver sygdom. Er fugten konstant for høj, hjælper en lille blæser over nettet i den kølige ende. Tilbyd altid frisk vand i en lav skål. Et let fugtigt skjul i den kølige ende hjælper ved hudskifte.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Pogona microlepidota er dagaktiv og skal have kraftigt, hvidt lys. Solpladsen skal være det lyseste sted, og 75-100 % af terrariets længde bør være oplyst.

UVB er nødvendig, og arten regnes som slægtens øvrige arter for Ferguson-zone 3. Brug et T5 HO-rør på 10-14 % UVB i et reflekterende armatur over den varme side, parallelt med varmelamperne. Målet er et UV-indeks på 4,0-4,5 ved solpladsen, faldende til 0 i den kølige ende. Mål helst med en UV-måler, for afstanden afhænger af rør, armatur og net. Glas og plast mellem rør og dyr blokerer UVB. Gode T5 HO-rør skiftes efter ca. 12 måneder. Lyset er tændt 12-14 timer om dagen om sommeren og omkring 10 timer om vinteren, styret af et tænd-sluk-ur.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Pogona microlepidota fodres som *Pogona minor*: mest insekter og en mindre del grønt.

- Nyklækkede (under 3 måneder): insekter 2-3 gange dagligt og grønt dagligt.
- Unge (3-12 måneder): insekter og grønt dagligt.
- Voksne: insekter 3-5 gange om ugen og grønt dagligt i en lille portion.

Gode foderdyr er dubiakakerlakker, fårekyllinger, græshopper, larver af soldaterflue og silkeorme; melorm gives sparsomt. Insekterne må ikke være større end afstanden mellem dyrets øjne og skal have fået godt foder i mindst 24 timer, før de gives videre. Vilde insekter kan være sprøjtede og bør undgås.

Grønt er fx rucola, pak choi, grønkål, mælkebøtte og brøndkarse, skåret i små strimler. Avocado er giftig. Frugt er en sjælden godbid.

Støv insekterne med kalk. Drys multivitamin på salaten en gang om ugen.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Pogona microlepidota er dagaktiv og soler sig meget. Kropssproget kendes fra andre skægagamer: hovednik over for rivaler og vinkning med et forben som tegn på underkastelse.

Lad et nyt dyr vænne sig til terrariet i omkring to uger, før det tages op. Giv foder fra en pincet, og lad hånden hvile i terrariet, til dyret er roligt. Løft det med støtte under krop og ben. Dyr, der gemmer sig eller er mørke og tilbagetrukne, er ofte for kolde eller stressede.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Alderen for kønsmodning er ikke dokumenteret. Hannerne har bredere hoved og tydeligere lårporer end hunnerne, som hos andre skægagamer. Dyr til avl skal være udvoksede og i god foderstand, og hunnen skal have fået rigeligt kalk.

PARRING

Parring og yngletid er ikke dokumenteret for *Pogona microlepidota*. Hos *Pogona minor* lægges æggene i den nordlige del af udbredelsen fra juli til september. Giv kun sunde, velnærede dyr en kølig hvileperiode om vinteren; længde og temperatur er ikke kendt for arten. Sæt hunnen ind til hannen i en kort periode, og skil dem bagefter.

ÆGLÆGNING OG KULD

Kuldstørrelsen er ikke dokumenteret for *Pogona microlepidota*. Tallet i boksen (5-19 æg) er lånt fra *Pogona minor*. Giv hunnen en æglægningskasse med et mindst 25 cm tykt lag fugtigt, gravbart sand og muldjord. En hun, der ikke finder et egnet sted, kan lægge æggene spredt i terrariet, hvor de tørrer ud, eller holde dem tilbage; det sidste kræver dyrlæge.

INKUBATION

Æggene klækker hos *Pogona minor* efter 58-64 dage ved 29 °C. Tallene er lånt derfra. Læg æggene i en rugemaskine i fugtig vermiculit, og vend dem ikke.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne skal holdes på fast bund, fx køkkenrulle, indtil de æder pålideligt. Giv insekter dagligt og de samme lys- og varmeforhold som voksne dyr: solplads, UVB og kalk på alt foder. Sortér dem efter størrelse, så de ikke bider hinanden i tæer og haler.

Sundhed og typiske fejl

Pasningsfejl er den hyppigste årsag til sygdom. Syge krybdyr skjuler længe, at de er syge, så vej dyret hver uge, og før notater om vægt, appetit, afføring og hudskifte. Listen gælder skægagamer generelt.

- Metabolisk knoglesygdom ved for lidt UVB, for lidt kalk eller for lav temperatur.
- Fedme og urinsyregigt ved for meget foder og for lidt vand.
- Tandsygdom og mundbetændelse.
- Forstoppelse ved for lav temperatur, udtørring eller parasitter.
- Indvoldsparasitter og mider; få en afføringsprøve undersøgt, når dyret er nyt.
- Æg, der ikke bliver lagt, hos hunner.

Tab af appetit, sløvhed, hævede led og et dyr, der holder op med at æde, er grund til at gå til en dyrlæge med krybdyrerfaring. Krybdyr bærer ofte salmonella, så vask hænder efter berøring af dyr, terrarie og udstyr.

Læs mere: Karantæne og hygiejne Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.